SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXIX — PENKATADIENIS, GEGUŽIO-MAY 7 D., 1943 M. — No. 19

Gruožai

Rašo V. G.

APIE TILŽĖS LIETUVIUS
PATAIKAVIMAS MASKVAI
LENKAI IR KLAIPĖDA.

Man pakliuvo į rankas "Lietuviškas Kalendorius", išleista Tilžėje 1939 metais, tai yra prieš pat dabartinį karą. Jis buvo platinamas tose apielinkėse, kurios buvo po Vokietijos valdžia. Ir skaitytojų turėjo daug, nes tenai dar yra užsilikę gana daug lietuvių. Pačiam kalendoriuje pažymėta, jog Tilžėje galima visur susikalbėti lietuviškai, o kaimuose dar labiau.

— • —

Tame Kalendoriuje randasi daugiau lietuviško patriotizmo, negu išleistame Kaune ar Vilniuje. Pav. vienoje vietoje sakoma: "Didžiuotis savo sentėviais yra būtina pareiga kiekvienam lietuviui, tuo labiau, kad senovėje lietuviai yra buvę labai kilnūs, garbingi žmonės. Tiesūs savo žodyje, atkaklūs savo apsiėjimuose, kantrūs ir neperlaužiami nelaimėje ir drąsūs kare, senovės lietuviai tvirtai stovėjo savo žemės sargyboje."

— • —

Tokie pasididžiavimo žodžiai paeina iš prūsų lietuvių, kurie lietuvybę išlaikė per septynius šimtus metų, nepaisant germanų spaudimo ir persekiojimo. Būtų gerai, kad atgimus Lietuvai, jie vėl grįžtų prie savo senos tėvynės. Lietuviškas elementas yra stiprus ne vien apie Tilžę, bet ir apie Pilkalnį, Ragainę, Isrutę, Gumbinę. Dabartinės lietuvių gentkartės uždavinys yra paliuosuoti ir juos ir išgelbėti naikinamą tautos dalį.

— • —

Kas tai tokio nepaprasto įvyko sta santykiuose su Sovietų Rusija. Nespėjo Maxim Litvinov apleisti Washingtoną ir iškeliauti į Maskvą, kaip prez. Rooseveltas, sakoma, paskyrė J. Davis savo specialiu pasiuntiniu prie Stalino ir pavedė jam ypatingą misiją. O kokį gi gali būti toji misija?

J. Daviso uždavinys bus įkalbėti Stalinui, kad jis susitiktų su prez. Rooseveltu ir Churchill aptarti politinius klausimus, ypač tuos, kurie paliečia būsimas sienas.

— • —

Paviršutiniai žiurint, atrodo, kaip ir keistokai, kad demokratinių šalių vadai turi prašyti per ypatingus pasiuntinius "deito" su Stalinu. Pagal teisybės jis privalėtų tą padaryti ir be didelių prašymų. Caras Nikalojus nereikalaudavo tokių ceremonijų, kaip dabartinis Kremliaus valdovas.

Bet ką gi darysi, jei maži žmonės ima perdaug pūstis. Prez. Rooseveltas ir, beabejo, Churchill nori parodyti savo mandagumą net ir tais atvėjais, kai atsimokama šiurkštumu. Jei visi būtų tokie, kaip Kremliaus viešpačiai, tai Jungtinės Tautos būtų virtusios į kačių koncertą.

— • —

Bet parodymas mandagumo dar nereiškia išsižadėjimą savo principų ir tikslų už kuriuos kariauja Amerika ir Anglija. Kai demokratinių šalių kariuomenė įžengs į Europos kontinentą, o tas gali įvykti labai greitu laiku, pasikalbėjimų tonas ir patys santykiai su Sovietų Rusija galės žymiai pasikeisti.

— • —

Lenkų spauda tik dabar paminėjo keturių metų Klaipėdos pagrobimo sukaktuves. Atpasakoje 700 metų Klaipėdos istoriją, kaikurie lenkų laikraščiai pabrėžę, jog Hitlerio "Drang nach Osten" prasidėjo puolimu prieš Klaipėdą. Vokiečiai vėl užgrobę Nemuno žiotis ir neužilgo puolę pačią Lenkiją.

— • —

Pareikšdami vilties, jog Klaipėda grįž prie Lietuvos, lenkai netiesioginiai siūlosi ant "burdo". Jų manymu Klaipėda turėsianti aptarnauti Gardino, Naugarduko, Baltstogės ir Vilniaus sritis. O kad lengviau tą viską išrišti, tai anot jų:

"Reikia sutverti lietuvių-lenkų federaciją, imant kaipo pavyzdį maž daug tą pačią uniją, kuri buvo pirmiau ir iš kurios Lietuva ir Lenkija turėjo daug naudos."

Didelį Amerikiečių Laimėjimai Afrikoj

Europos Invazija Turi Buti Atlikta Iš Trijų Pusių

Tokią Nuomonę Išreiškė Prancūzų Gen. Henry Giraud

Algiers. — Sąjungininkai privalo užpulti Europą ne vienoje, bet trijose vietose. Šiaurės jūros pakrančiuose, Viduržemio jūros ir Rusijos pusėje, pareiškė gen. Henri Giraud.

Jo nuomone ašis bus sulankstyta Afrikoj iki pabaigos šio mėnesio. Vokiečiai ten laikosi tik tam, kad suvėlinti alijantų įžengimą į Europą. Prancūzų armija būsianti apginkluota iki pabaigos šių metų ir turės apie pusę miliono vyrų, iš kurių apie 300,000 galės būti panaudota operacijoms Europos kontinente.

Tikrina, Jog Farmose Šią Vasarą Netruksią Darbininkų

Washington. — Maisto administratorius Chester Davis pranešė, jog ateinančią vasarą nepritruks darbininkų laukų darbams ir jog numatyta maisto kvota bus pagaminta. Pagelba farmeriams ateisianti iš miestų, paliuosuotų nuo karo tarnybos vyrų virš 38 metų ir 500,000 žmonių, importuotų iš Meksikos.

Reikalingos ūkiui mašinos taipgi bus gaminamos didesnėj kiekybėj. Trąšos ir sėklos pristatomos farmeriams pakankamam skaičiuje. Farmeriai gaus tiek gazolino, kiek jiems reikalinga.

Nelabai Patiko Jam Vagiliavimo Amatas

Į vieną aptieką, Frankfort, Indiana įsilaužė vagis ir išnešė $50. Tačiau už poros dienų jis grąžino pinigus, pridėdamas dolerį už sulažymą užrakto. Laiške jis pasisako, jog norėjęs būti vagiu, bet tas amatas jam visai nepatiko.

Kovos Tunizijoj Eina Prie Pasekmingos Užbaigos

Svarbiosios Vokiečių Linijos Jau Sulaužytos

Ekspertai pranašauja, jog didžiosios kovos Tunizijoj gali užsibaigti į porą savaičių. Išmušus vokiečiu iš aukštųjų kalnų ir užėmus jų apsigynimo centrus, pasipriešinimas vargiai ar besitęs ilgai. Sąjungininkai turi pilną oro kontrolę ir be sustojimo daužo priešo koncentracijas. Atakos vedamos visu frontu ir naziai neturi laiko pailsėti arba persigrupuoti.

Buvo laikai kuomet panašios operacijos skaitėsi nazių monopoliu. Tokius puolimus jis darė Lenkijoj, Belgijoj, Holandijoj ir Prancūzijoj. Dabar padėtis pasikeitė. Sąjungininkai atsimoka vokiečiams tokiu pat pinigu. Ofenzyva prieš juos tęsias visu smarkumu ir pagal "schedule", arba laikrodį.

Kivirčiai Kilo, Kai Žmonos Piniginėj Atsirado 74 Doleriai

Milwaukee, Wis. — Teisėjo Neelen kameroje buvo svarstoma Edwardo Briemen byla, kurioje jis tapo apkaltintas mušime savo žmonos. E. Briemen teisinosi, jog pabudęs vieną ryt metį, jis pastebėjo, kad jo kišeniuje truksta 74 dolerių. Tuos pinigus jis surado žmonos maišiuke, o kuomet toji norėjo iš jo atimti, tai netyčiomis jis užgavo žmoną.

Teisėjas paklausė, ar jis buvo pirmiau areštuotas. E. Briemen atsakė, jog taip. Važiuojant dvi račiu jis sulaužė trafiko taisykles ir užsimokėjo du doleriu pabaudos. Teisėjas nusijuokė ir išmetė visą bylą.

Kanada Gali Prisijungti Prie Suv. Valstijų, Jeigu Ji To Pageidautų

Chicago, Ill. — Pulk. Arthur Evans, Anglijos parlamento narys, pareiškė jog bile viena Britanijos dominija, taigi tame skaičiuje ir Kanada gali prisijungti prie Suvienytų valstijų, jeigu jos to pageidautų. Dominijos esančios laisvos apsispręsti su kuom jos nori būti ir po kieno globa.

Šis pareiškimas tapo padarytas po to, kai tuli amerikiečių laikraščiai ėmė skelbti, jog Kanada, Australija ir kitos britų dominijos privalėtų tapti Suvienytų Valstijų dalimis.

Pereitam mėnesyje karas kainavo Suvienytom Valstijom — 240,500,000 dolerių į dieną.

Anglijos karalius atidavė William Penn Pensylvania 1681.

U. S. Fliers 'Daddies-by-Adoption' in China

Doing things in traditional open-handed American fashion, soldiers stationed in China have adopted homeless Burmese orphans, providing them with food and board. A group of fliers is shown here, each with his little charge astride. They seem to be enjoying themselves immensely.

SUOMIAI DABAR STOVI TARP KUJO IR PRIEKALO

Vokečiai Pagrąsino Suomiams Atidavimu Sovietų Rusijai

Toji Šalis Dabar Atsidūrė Tarp Kūjo ir Priekalo

Stockholm. — Pradeda aiškėti del ko Suvienytos Valstijos ištraukė iš Helsinkų veik visą atstovybės štabą ir tuomi perspėjo suomius, jog diplomatiniai santykiai su jais kaba ant siūlo galo.

Daug anksčiau suomiai norėjo pasitraukti iš karo ir tuo reikalu buvo pradėję derybas. Specialis jų atstovas nuvyko išaiškinti padėtį Hitleriui ir prašyti, kad jis ištrauktų iš Suomijos savo kariuomenę. Hitleris to atstovo nepriėmė.

Vietoj to, Johakim von Ribbentrop įspėjo Suomiją, kad jei gu ji paklausys Suvienytų Valstijų ir reikalaus vokiečių divizijų ištraukimo, tai Vokietija parduos Suomiją su visais kaulais Sovietų Rusijai. Po to suomiai aptilo ir visos derybos apie tauką nutrūko. Tačiau, ištraukimas Suvienytų Valstijų atstovybės trenkė į suomius, kaip griaustinis. Amerika buvo vienintelė šalis, kuri juos stipriau užstodavo.

Gen. Michailovič Gavo Paramos iš Alijantų

Berne. — Tautiniai serbų sukilėliai — "četnikai", kuriems vadovauja gen. Michailovič pastaruoju laiku gavo paramos tankais ir šarvuotų traukinių iš alijantų. Nieko nelaukdama ji pradėjo karines operacijas Bosnijoj ir Hercogovinoj, užmušdama nemažai italų ir vokiečių.

Gen. Michailovičių smerkia visi komunistai už tai, kad jis nenori turėti niekō bendro su jais.

Medžio reikalavimai kariškiems tikslams taip padidėjo, jog privatinė statyba turės būti dar labiau suvaržyta.

Amerikiečių Oro Pajėgos Laimės Šį Karą

Senatorius Wayland Brooks, kalbėdamas Chicagoje pareiškė, jog sąjungininkai turės laimėti karą, nes Amerikos oro pajėgos 1944 metais bus didesnės, negu visų ašies kraštų sudėjus į kruvą.

"Gal mes turėsime ir mažiau kareivių, negu priešai, bet mūsų kareivių dvasia yra dvasia laisvų žmonių, o laisvi žmonės visada geriau kovos, negu vergai", pareiškė sen Brooks.

ČECHŲ ARTIMA BIČIULYSTĖ SU MASKVA NUKREIPTA LENKŲ SĄSKAITON

BENEŠAS APLOŠĖ GEN. V. SIKORSKĮ

Tarpe lenkų ir čechų ėjo varžytinės del pirmenybių centro Europoje ir Tautų Sąjungoje. Kai kovo m. 1939 m. čechų valdžia pasidavė Hitlerio globai, to krašto vadų prestižas buvo nupuolęs. Tuom tarpu lenkai, kurie stojo į kovą su Vokietija, įgijo didesnės svarbos.

Tačiau čechai, diriguojami Benešo, sugebėjo išsisukti iš nemalonios situacijos. Prisiplakę prie Sovietų Rusijos, jie įgijo Kremliaus malonių. Tuom tarpu gen. Sikorskio valdžia, kuri nenusilenkė Kremliui, apšaukiama alijantų vieningo fronto "ardytoja".

Čechų Valdžia Būsianti Perkelta į Maskvą

Žinomas amerikiečių laikraštininkas D. Pearson tvirtina, jog čechoslovakų valdžia, su E. Benešu ir Masariku priešakyje būsianti perkelta į Maskvą. Čechai nori patraukti savo pusėn Sovietus, kad gauti gerą užtarėją būsimoj taikos konferencijoj. Taip pat jie mano, jog būdami Stalino protekcijoj jie paims savo priežiuron Austriją ir net Lenkiją.

Vidutinis automobilio amžius yra septyni metai.

Pirmutinį benzinu varomą vežimą pasistatė Vienoje, Austrijoje — Markus, 1875 metais.

Sovietai Iškelia Lenkams Dar Kelius Apkaltinimus

Į ŠNIPŲ GRUPĘ BUVO PRISKIRTI IR LENKAI, KURIE DARBAVOSI LABDARYBEI

Pasakoje Kaip Jie Buvę Geri Lenkams

Sovietų užsienio komisaro padėjėjas Andreij Višinski, pasišaukęs laikraščių korespondentus perskaitė jiems ilgą sąrašą kaltinimų prieš lenkų valdžią. Sausu, monotonišku balsu, Višinski išpylė 2,000 žodžiu, kuriais gen. Sikorski ir jo ministeriai apkaltinti organizavime šnipavimo sistemos ir bendradarbiavime su Hitleriu.

Višinski pabrėžė, jog lenkų diplomatai ir labdarybės atstovai vietoj užsiimti tiesioginiai pašalpos darbais, rinko informacijas, neprielankias Sovietų Rusijai. Tą patį atlikusi ir lenkų karinė misija, po vadovybe gen. Volikovskio.

Toliau sovietų vice-komisaras pasigyrė, kad jo šalis yra suteikusi be jokių nuošimčių 300 milionų rublių paskolą lenkams ir gelbėjusi organizuoti jų kariuomenę, kuri tačiau nenorėjo eiti į frontą ir muštis su vokiečiais. Toji kariuomenė pasiekusi 73,415 vyrų.

Vienok ir po šių aštrių užmetimų Višinski pareiškė viltį, jog tarp Sovietų Rusijos ir Lenkijos žmonių galės įvykti taika ir geras sugyvenimas. Tuomi netiesioginiai pabrėžiama, jog Kremlius mato galimybes susitarti tik su "žmonėmis", bet ne su Sikorskio valdžia.

Kaip Suprasti Tą Apkaltinimą Šnipavime

Sovietų atstovai, matyti, žeria vieną kaltinimą po kito. Pradžioj jie užsipuolė ant lenkų už bandymą "pasisavinti" jų teritoriją. Paskiau už reikalavimą ištirti žuvimą 10,000 lenkų karininkų ir bičiulystę su Hitleriu. Dabar pridėta dar vienas, tai šnipavimas.

Bet kaip suprasti tą "šnipavimą, neprielankų Sovietų Rusijai"? Prieš keletą mėnesių "Sandaroje" buvo pranešta, jog bolševikai areštavo 100 lenkų įgaliotinių, kurie tyrinėjo tremtinių padėtį. Iš jų 86 buvo paleisti, o 16 atiduoti teisman. Kas su jais atsitiko — sunku pasakyti. Bet ieškant tremtinių ir tyrinėjant jų padėti, labai lengva pakliuti į apkaltinimą už šnipinėjimą. Bile kokių žinių rinkimas Sovietų Rusijoj gali būti apšauktas šnipavimu. Taigi ir į Andrei Višinskio naujai mestus lenkams kaltinimus reikia žiūrėti per pirštus.

Verta Kartais Apsižiurėti Su Kuo Važiuoji

Vienas kareivis iš Connecticut įsitikino, jog pirma negu prašai "raido" verta pasiteirauti su kuom važiuosi. Įsėdo jis į automobilių jaunos moteriškės, kuri taip sukinėjo zigzagais mašiną, jog toji tik stebuklais nesusikūlė.

Pagaliau policininkas juos pri sivijo ir sulaikė. Pasirodė, jog toji mašina buvo pavogta. Kai policmonas paklausė jos kur su rado tą mašiną, tai toji atsakė: Aš visad turėjau šį automobilių savo kišeniuje". Neilgai trukus paaiškėjo, jog to jauna moteriškė buvo pabėgusi iš nepilnaprocių ligonbučio.

Tik Tiek Praleido Žodžių Karo Cenzura

Karys Wiliiam McGeehon, būdamas kur tai jūrose, prisiuntė savo sužiedotinei Alamo, Cal. laišką. Bet cenzorius iškirpo vidurį ir paliko tik "Dear Clyda" ir "Yours, Bill". Mergaitė Clyda Claunch dabar turės laukti iki asmeniškai jį pamatys, kad patirti kas tame laiške buvo parašyta.

Planeta Jupiteris yra 1300 syčių didesnė už musų žemę.

Kad Mažiau Lietuvių Vaikų Galėtų Lankyti Mokyklas

Norėdamas suvaržyti lietuvių gimnazijų veikimą, vokiečių generalinis komisaras įsakė padidinti mokestį už mokslą visose gimnazijose ir progimnazijose. Nuo 1 iki IV klasės mokestis padidintas nuo ligšiolinių 60 markių iki 92 markių, o aukštesnėse klasėse — nuo 80 iki 124 markių. Turint galvoje, kad Lietuvoje uždarbiai yra labai žemi, daugelis mažiau pasiturinčių tėvų nebepajėgs sumokėti tokių aukštų mokslapinigių.

Žydai Naziams Negeri, Bet Jų Turtas – Geras

Vokiečių okupacinės įstaigos Lietuvoje dar kartą pratęsusios terminą žydų turto ligšiol neužregistruota "tiktai labai menka dalis". Todėl laikraštis grasina "sunkiausiomis" (t. y. mirties) bausmėmis. Be to, laikraštis žodis žodin rašo: "Anksčiau žydams priklausęs turtas konfiskuotas Vokietijos reicho naudai. Kas tokį turtą pasisavina, tas bus apkaltintas sunkiu reicho apgavimu". Visas žydų turtas "automatiškai" perėjęs reicho nuosavybėn.

Jie Turės Apleisti Kauną

Vokiečių komisaras Cramer paskelbė įsakymą, pagal kurį visi kauniečiai, apsigyvenę Kaune po 1940 m. birželio 15 d., t. y. bolševikų okupacijos metu, turi specialiai užsiregistruoti. Matomai, jie bus iš Kauno miesto iškelti.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United Stater per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Del Ko Toks Nepaprastas Kerštavimas?

Bolševikai staiga pradėjo pulti lenkų "valdančiąją kliką", kurios priešakyje stovi gen. V. Sikorski. Ne gana, kad iš Maskvos išvytas tos valdžios atstovas, ne gana, kad tarp vienų ir kitų nutraukti diplomatiniai santykiai; Kremlius, matyti, nori su žeme sumaišyti lenkų valdžią. O kadangi toje valdžioje dalyvauja visos žymesnės lenkų politinės partijos, išskyrus pilsudskininkus, tai raudonoji rykštė paliečia visą demokratinį bloką.

Mes jau girdėjom, kaip bolševikų oficiozai įtarė lenkus bičiulystėje su Hitleriu; prieš porą dienų praskambėjo iš Moskvos dar vienas kaltinimas, būtent, kad lenkų diplomatai ir kariškiai, patekę į Sovietų Rusiją, užsiėmę šnipavimu. Žodžiu, kuo tolyn, tuo daugyn eina kaltinimų uodega.

Kokiam gi tikslui tas viskas daroma? Kas gi ištikro sukėlė tą liarmą? Pradžia, kaip žinome buvo padaryta, kai lenkų valdžia atsikreipė į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių ir pareikalavo tos įstaigos ištirti kas ištikro nužudė 10,000 lenkų karininkų prie Smolensko. Bet toks pareikalavimas pats savaime negalėjo sukelti visos audros. Juk investigacių bei tyrinėjimų karo metu būna tiek ir tiek.

Čia yra dar kas kita. Bolševikai, matyt, pasirinko šį momentą, kad perspėti visus, jog centralinė Europa yra jų sferoje, jų žinioje. Ir sekant tą nusistatymą, įvairių šalių valdžios, kurios rodo bile kokį priešingumą tam sovietų dominavimui, turi būti prašalintos. Štai del ko Maskva atvirai pareiškė, jog gen. Sikorskio kabinetas privalo būti pakeistas "realingėsniais" žmonėmis, arba tokiais, kurie patenkins sovietų reikalavimus. Tas jau reiškia, jog bolševikai pasisavina teisę diktuoti kitiems, kokią valdžią jie gali turėti, o kokios ne.

Taigi bolševikų triukšmavimas ir kaltinimų mėtymai primena incidentus Lietuvoje gegužio m. 1940 metais, kai ir tų laikų Lietuvos valdžiai buvo primetami visokie nusikaltimai ir net suokalbiai prieš Sovietų Sąjungą. Kiek vėliau, birželio 14 dieną, atėjo ir pats ultimatumas atiduoti valdžią tokiems žmonėms, kurie "pildytų sutartis su Socialistine Sovietų Sąjunga". Atrodo, jog kas tokio panašaus dabar vykdoma ir lenkų atžvilgiu.

Reikalauja Teisingos Taikos

"Chicago Daily Tribune" nuolat pasako kartų žodį tiems, kurie pirmiau bandė "apizinti" Hitlerį, o dabar tą patį mano daryti su Stalinu. Suminėjęs kelius pavyzdžius nepasekmingo pataikavimo Europos politikoje bėgyje penkių ar šešių pastarųjų metų, minėtas laikraštis pastebi:

"Dabar pasirodo Stalinas reikalaudamas iš suomių Karelijos, trijų Baltijos valstybių ir Lenkijos dalies. Ir kur yra tie atkaklūs draugai be kompromiso? Jie yra su Stalinu. Pagal jų taika ir harmoniją negali būti pertraukta sąžinės griaužimais. Jei Stalinas nori estų, latvių ir lietuvių, dalies suomių ir dalies lenkų — jis turi juos gauti. Jokie siauri sanprotavimai neprivalo įpilti smėlio į naujosios tvarkos krumples."

Tokiais žodžiais "Chicago Daily Tribune" bando pašiepti tuos, kurie del šventos ramybės yra pasiruošę aukoti mažas tautas patenkinimui stipresnių. Bet anot to laikraščio, toki taika būtų negarbinga ir kas blogiau — labai nepastovi.

Atsakomybė Už Tautos Ateitį

Šie keli metai turės išrišti ar lietuvių tauta, kuri garbingai išgyvavo tukstančius metų ir gali pasigirti kaipo seniausia tauta Europoje — išliks gyva, ar bus sutrempta ir sunaikinta. Galutinas jos likimas, beabejo, priklausys nuo susidedančių aplinkybių. Tačiau kaip pavienis žmogus, taip ir tauta, kad ir maža, gali būti savo likimo kalviu. Tas, ką mes veikiam dabar ir ką veiksim toliau turi įtakos į galutiną nuosprendį.

Akyvaizdoje tokios atsakomybės kiekvienas mūsų veikėjas turėtų pagalvoti kuom ir kaip jis gali prisidėti prie išgelbėjimo Lietuvos. Svarstydami tą visada atsiminkim, jog laikas yra trumpas, jog įvykiai, kurie seka vienas kitą galvatrukčiais, artina mus prie lemiančio momento.

Kiekvienas veiksmas, kiekvienas darbas reikalauja susigrupavimo. "Team-work" yra šių dienų šūkis. Taigi ir lietuviams, ypač sandariečiams, reikėtų jį kuogreičiausiai sustiprinti. Yra kolonijų, kuriose veikimas pusiau apmiręs; yra veikėjų, kurie tik pakalba, bet nieko neatlieka. Pagaliau, yra tokių, kuriems išdidumas neleidžia dirbti petys į petį su kitais, paprastesniais mūsų organizacijos nariais.

Nelaukite, kad jus kas perdaug maldautų arba nuolat ragintų. Nesitikėkite, kad jums kas siųstų smulkiausius nurodymus ką ir kaip daryti. Tą viską išriškite vietoje. Bet kad jūsų darbas už tautos laisvę būtų pasekmingesnis sudarykite aplink save būrius veikėjų, įtraukite juos į organizaciją ir tuomet turėsime "team-work" — sandariečių talką.

APŽVALGA

PRITARIA AMERIKOS LIETUVIŲ SEIMO ŠAUKIMUI ŠIĄ VASARĄ

Iš SLA. prez. F. J. Bagočiaus šiomis dienomis gavome laišką, kuriame jis išreiškia savo pritarimą šušaukti šią vasarą Amerikos lietuvių seimą, arba konferenciją Pittsburghe ar kitoj centralinėj kolonijoje. P-nas F. Bagočius rašo:

"Sandaros 18 num. Apžvalgoje tilpęs straipsniukas apie 'Platų Suvažiavimą' matomai buvo labai vietoj ir laiku, nes ne tik kad asmeniškai, bet ir iš tolimesnių kolonijų gavau paraginimą tą ideją remti.

"Mano manymu, tas sumanymas, kuris jau senokai buvo keliamas tai vienur, tai kitur yra geras. Tik reikia jį ramiai ir rimtai ugdinti. Darbas turi būti remiamas bendrai, kitaip pasekmės nebus tokios, kokių mes visi norime..."

Mes pilnai sutinkam, kad patsai suvažiavimas arba seimas turi būti bendras, taip pat ir prirengiamieji darbai. Geriausiai tiktų tą viską atlikti Amerikos Lietuvių Tarybai arba jos paskirtai komisijai.

BUVĘS LENKIJOS PREMIERAS KOZLOWSKI VIRTO KVISLINGU

Švedų spauda pranešė, jog Pilsudskio laikais buvęs Lenkijos ministerių pirmininkas prof. Leon Kozlowski ir žinomas rašytojas Ferdinand Goetel perėję į Hitlerio pusę ir kalba į lenkus per nazių kontroliuojamą radio. Jie taip pat buvę nuvykę į Smolenską apžiūrėti sušaudytųjų lenkų karininkų lavonus.

Prof. L. Kozlowski bolševikai buvo išvežę į Rusijos gilumą, bet iš ten jis pabėgo ir pasidavė vokiečių globai. Tačiau pačioj Lenkijoj jis mažai teturi pasekėjų.

ATRĖMIMAS NEPRIELANKIOS LIETUVAI PROPOGANDOS

Yra nuostabu, kad daugelis amerikiečių komentatorių ir laikraščių jau užsimiršo, jog egzistuoja toks dalykas, kaip Atlanto Čarteris, kuris užtikrina visoms pavergtoms tautoms jų pirmesnę laisvę. Pradėjus triukšmauti Kremliui ir pasipylus bolševikų propogandai, laisvės pranašai, rodosi, išsigando ir aptilo, o iš ten, kur mažiausiai tikėtasi, ėmė pūsti "apizmento" vėjai.

Tas viskas Lietuvai nieko gero nežada. Neprielanki mums propoganda griauna pamatus, ant kurių remiasi šviesesnė Lietuvos ateitis. Tuom tarpu mes patys nesam tinkamai susiorganizavę atremti tuos puolimus. Mes neturim net vieno centralizuoto biuro, kuris sistematiškai gintų Lietuvos teises. Mūsų ištekliai menki, o jėgos suskaldytos. Viena išeitis, tai kuoskubiausiai subendrinti informacijų teikimą apie Lietuvą. Kitaip išeis kas galva, tai "razumas".

VIENI GIEDA, O KITI TURAVOJA... RAUDONAM IMPERIALIZMUI

Aną dieną bolševikų "Vilnis" pasidžiaugė, kad čechų socialistai ir komunistai dirba vieningai ir jog jie pilniausiai pritaria prez. Benešo politikai.

Ne tik tos dvi grupės, bet ir čechų klerikalai, politinio "gem bleriavimo" sumetimais, pradėjo turavoti bolševikams ir naujai pasireiškusiam sovietų imperializmui. Čechų lyderiai mano, jog pasiduodami Maskvos direktyvams jie galės pasišienauti pokarinėj Europoj. Bet atrodo, kad jie pelnys tiek, kiek Zablockis ant muilo.

JIEVUŽĖ SIUBUOJA

Beržynėly šlamščia vėjas,
Po laukus skrajoja,
Pakeleje laibą jėvą
Ik žemės linkčioja.

Plauki, plauki gulbinėli,
Per juružę bangią;
Auki, auki jėvužėle,
Į pačią padangę.

Vis į viršų ik pasieksi
Debesį aukščiausią;
Dažinok ten, ar sulauksiu
Aš savo mieliausią.

Tu pažvelgki, jėvužėle,
Už gilių marelių,
Kur gimtinė mano miela
Ir namai tėvelių...

— J. Kalnėnas.

Kur Būtų Protas

Alesander H. Stevens, senatorius iš Georgia, buvo mažo ūgio ir svėrė tik 80 svarų. Sykį laike debatų jo oponentas suriko:

— Tamsta esi nykštukas! Aš galėčiau tave praryti ir nežinočiau, kad ką esu valgęs...

— Tokiams atvėjuje, jus turėtumet daugiau smagenų savo pilve, negu galvoje, — atsakė Stevens.

Muzika

Vienas optimistas aiškina del ko jis mėgsta valgyti ten, kur groja muzika:

Kartais orchestra gelbsti užmiršti apie valgio skonį, o kartais valgis gelbsti užmiršti muziką.

Abejonė

— Ar negali man paskolinti 10 dolerių?

— Klausyk, skolos ardo draugiškumą. Mūsų draugiškumas juk yra vertesnis už dešimkę.

— Jeigu taip, tai paskolink šimtinę.

Delko Bolševikai Tyčiojasi Iš Atlanto Čarterio Principų

Atlanto Čarteris Mūsų Raudonskiauteriams, kaip katei pūslė pririšta prie uodegos. Lietuvių "pabėgėlių Rusijon" vardu ubagauja tokių aukų, kurių ir mes patys seniai nebegalim rasti nusipirkti.

Tuzinas mūsų raudonskiauterių Pittsburghe buvo gatavi nubalsuoti mesti gurban Atlanto Čarterį, bet p. J. Miliausko "intervencija" išgelbėjusi Atlanto Čarterį. Miliauskas buvo mandriausias iš viso 12 apaštalų, o p. J. Miliauskas nemoka net ir paprastų lietuviškų žodžių korektingai "suspėlinti". Gerai, kad ten nesusirinko visas puskapis mūsų raudonskiauterių, tuomet jie gal būtų rengęsi balsuoti, žygiuoti į Washingtoną nuversti Baltąjį Namą.

Toji iš 12 dūšių "konferencija" įvyko Pittsburgh, Pa. Ji buvo šaukta vieno bolševikų lietuvių susivienijimo apskričio. Lietuvių bolševikų susivienijimas vadinasi save pašelpine draugija. Bet, kaip matosi iš Naujienų reporterio, jų suvažiavimo, tai mūsų raudonskiauteriai nieko ten nekalbėjo, apie pašalpą, ar jos reikalais. Jie praleido laiką spiaudydamiesi apie kitų srovių veikėjus.

Jeigu mūsų bolševikai bijo Atlanto Čarterio, kaip velnias švęsto vandens, tai kam jie nuo lat šaukia "antro fronto", "antro fronto Europon." Jei jau dvylika raudonskiauterių nori mest gurban Atlanto Čarterį (o svarbiausia, tai tik iškilęs Rusijos-Lenkijos klausimas), tai koks ten gali būti "antras frontas" Europoje Amerikos kariuomenei?

Kaip Šį Mūsų Bolševikų Sąprotavimą Galima Išaiškinti?

Lietuva bus vėl laisva. Bolševikų kartojimas buk Lietuva jau esanti "sovietinė Lietuva", jiems nieko nepadės. Į laisvą Lietuvą tiki kai kurie ir mūsų bolševikai. Štai kaikurios Pittsburgho moterys jau pradėjo ruoštis padėti karo nuteriotai Lietuvai, kada toji vėl bus laisva. Už tą patriotišką žygį puolė jas mūsų 12 apaštalų, Pittsburghe susirinkusių. Tikrai keista, kad jie užpuolė tas moteris, kuomet savo spaudoje dabar jie nuduoda labai tvirtais Lietuvos patriotais.

Jie gauna ir eilių net iš Kuibyšievo, kurios "apdainuoja gražią Lietuvą". O praeitą porą savaičių jie skelbė spaudoje ilgą listą daiktų, kurie galima įdėti į pundelius ir siųsti lietuviams vaikams ir "lietuviams raudonarmiečiams", kurie esą pabėgę iš Lietuvos į Rusiją. Iš tiesų, niekas iš Lietuvos nebėgo į Rusiją, o rusų ištremtieji lietuviai į Sibirą tų pundelių tikrai negaus, nes gal ir patys rusai nebežino, kur tie nelaimingieji dabar yra.

Toliau, anot "Newsreel", jei duodi ką lietuviui, tai turi duoti ir rusui, nes lietuviai Rusijoje yra skaitomi jau "rusų piliečiais". "Newsreel", taip apibudina lenkų pabėgėlių ir trem tinių padėtį. Iš to galima spėti, kad lietuvių Rusijoje padėtis nėra geresnė už lenkų.

Lenkų tauta yra tvirtesnė už lietuvių tautą — jiem gali lengviau visur prieiti ir užtarti pabėgėlius bei tremtinius Rusijoje. (Dabar kartu su lenkais yra proga ir lietuviams, latviams ir estams reikalauti to paties, ką Lenkija reikalauja iš Rusijos). Beje, tas lietuvių bolševikų listas dėti į pundelius negali būti paruoštas Amerikoje, nes daug daiktų, kurie tam liste yra suminėti, mes patys jau labai seniai nebegalime gauti niekur Amerikoje nusipirkti.

Mano manymu reikėtų bolševikams prisirišti prie uodegos ką nors kitą panašų į Atlanto Čarterį, šale Atlanto Čarterio, tuomet būtų įdomu stebėti, ką bolševikų propoganda tada darytų — gal nulaužtų perilgus savo ragus, beardama Amerikos dirvonus.

— Vincas Vyšnia.

Sandaros 7-tos Kuopos Susirinkimas Įvyksta Sekm., Gegužės 16 d.

So. Boston, Mass. ALT. Sandaros 7-tos kuopos susirinkimas įvyks Sekmadienį, Gegužio 16 d., nuosavame kliube, 124 "F" St., So. Boston, Mass., 2 valandą po pietų.

Visi nariai yra prašoma dalyvauti susirinkime, nes yra svarbių reikalų aptarimui.

— K. Mereškevičius, Sekr.

Panaikino Žydų Ghetto Vilniuje

Iš Stockholmo atėjo pranešimas, jog naziai likvidavo žydų ghetto Vilniaus mieste. Sugrūstieji atskiram kvartale žydai tapo išvežti kitur. Galimas daiktas, jog visus juos okupantai išvežė darbams, arba tiesiai į koncentracijos stovyklas.

Kas Neužtemdo Langų

Už nepakankamą langų patemdinimą Vilniuje vieną naktį buvo surašyti 38 protokolai. 11 žmonių buvo net uždaryti į kalėjimą, o likusieji nubausti piniginėmis baudomis.

Liudėsis Buvo Priežastimi Jos Netikėto Arešto

Milwaukee, Wis. — Policija areštavo moną Arlene Arenas, 27 metų ir apkaltino važiavime išsigėrus. Teisėjui ji aiškinosi, jog aplankė nabašninko vyro kapą ir iš nusiminimo pasigėrė keliose užeigose. Teisėjas jos pasigailėjo, įspėdamas pasirinkti kitą būdų, gailėščio išreiškimui.

Šiaulių Apskrity Karo Metu Sudegė Arti 5,000 Triobesių

Nustatyta, kad karo metu Šiaulių apskrityje buvo sudeginti ar dalimi apdegė 4,765 įvairūs trobesiai. Iš miestelių apskrities ribose beveik visiškai buvo sunaikinti du: Triškiai ir Šiaulėnai.

Del būtų rekvizicijų Šiauliuose šiuo metu 20 šeimų visiškai neturi būtų. Jų baldai išmėtyti įvairiuose sandėliuose. Apie 30 šeimų taip pat gyvena išsimėčiusios atskirais šeimos nariais pas pažįstamus. Apie 50 šeimų gyvena nepakenčiamuose butuose ar beveik negyvenamose patalpose patalpose. Be to, apie 20 būtų reikia paliuosuoti įstaigoms ir "atvykstantiems" — t. y. vokiečiams.

Karaliaučiuje Nuteisė Tris Lietuvius

Karaliaučiaus ypatingasis teismas nuteisęs mirti 3 lietuvius: Juozą Kubilių, Martiną Lačinską ir Aleksandrą Jučį. Jie buvę apkaltinti ginkluotu apiplėšimu, įvykdytų Klaipėdos mieste. Svarbiausias įrodymas prieš Jučį buvęs tas, jog buvę įsitikinta, kad viename iš apiplėšimų turėjęs ir jis dalyvauti, nes "tokio pavogtų daiktų kiekio vienas žmogus negalėjęs panešti."

PASKOLOS DAROMOS
ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI
MĖNESINIAIS
ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Association
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas
Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
Sekretorius

Apie—Ivairius Dalykus

Lietuvių ir Latvių Kalbos

Mes jau žinome, kad tos dvi kalbos yra panašios, nes lietuviai ir latviai yra vieno kraujo žmonės. Tačiau yra ir nemažai skirtumų. Lietuvių kalba yra grynesnė. Joje pasiliko daug senovinių gausumų, kurias moks lininkai taip įvertina ir kurios gelbsti išaiškinti kalbų vystimąsi.

Tuom tarpu latvių kalboje pasireiškia didelė kaimynų įtaka ne vien paviršiuje, bet ir daug giliau. Latviai, būdami ilgą laiką vokiečių baronų prieglobstyje, atsiskyrė nuo lietuvių ir būdo atžvilgiu. Vienok, jei abi tautos vėl bus laisvos, tai senieji gimininingumai, beabejo, vėl pasireikš visoj pilnumoj.

Kareivių Šaltumas Fronte

Vienas korespondentas praneša apie amerikiečių kareivių nuotikius Tunizijos karo fronte. Jie užsilaiką šalčiau, negu ant Broadway, New Yorke. Kai šovinio skeveldra nunešė kareiviui ausį, tai tas pasiskundė: "Too bad! Už tos ausies turėjau užsikišęs cigaretą ir dabar jis dingo..."

Kai Rašys Raudonu Rašalu

Prieš išvažiavimą į vokietiją priverstiniems darbams, vienas Lietuvos pilietis pasakoja savo žmonai:

"Jei rašysiu tau juodu rašalu, tai žinok, jog pasakoju tiesą. Jei raudonu, tai imk viską atvirkščiai".

Praėjus mėnesiui žmona gauna tokį laišką, juodu rašalu:

"Esame labai patenkinti. Gyvename patogioj vietoj. Valgis yra atsakantis. Elgiasi su mumis gerai. Vokiečių dvasia tvirta ir jie tiki į laimėjimą. Krautuvėse gali gauti visko, išskyrus raudono rašalo."

Ribbentropo Protėviai Jau Buvo Plėšikai

Dabartinis Hitlerio užsienio reikalų ministeris Joachim von Ribbentrop yra prisivogęs daug turto iš okupuotų kraštų. Tą patį darė ir jo protėvis 1815 metais Prancūzijoj. Napoleoną sumušus ir sąjungininkams užėmus Paryžių, Ribbentropas atvyko į Prancūziją ir prisiplėšė daug visokių brangenybių.

Bažnyčia Lietuvoje Ne Visada Rėmė "Sausumą"

Mūsų laikais bažnyčia Lietuvoje skelbė blaivumą ir buvo pasirengusi įvesti prohibiciją. Tačiau kitaip buvo Lietuvoje prieš 300 metų. Tada veik kiekviena bažnyčia turėjo savo karčiamą. Biržų, Kražių, Varnių, Vabalninkų, Tytavėnų bažnytinės užeigos buvo ypatingai puošnios.

Vilniaus krašte 1629 metais buvo 442 kunigų valdomos karčiamos. Skapiškio dominikonų vienuolynas turėjo 4 degtinės bravorus ir 17 aludžių.

Taip Kaip Toje Lietuviškoje Pasakoje

Rytinėj New Yorko valstijos daly buvo du broliai: vienas išmintingas, kitas kvailesnis. Kai abudu paėmė kariuomenėn, motina apgailėstavo, kad armija nežinos ką daryti su tuo kvailesniu. Išmintingasai pateko į karininkų mokyklą, o antrasai atsidūrė Salomonų salose.

Po kiek laiko motina, sėdėdama ant "porčių" gauna laišką iš karo vadovybės. Skubotai atidaro ir randa pranešimą, jog "kvailutis" už atsižymėjimą su japonais tapo apdovanotas medaliais. O gudrusis sūnus dar vis mokinasi.

Pittsburgh Lietuvės Kviečia Gelbėti Lietuvos Žmones

BRANGIOS TAUTIETĖS IR SESĖS LIETUVĖS!

Karo sunkenybių našta visu svoriu prispaudė Lietuvos gyventojus. Ne tik suaugusius, bet ir vaikučius, ypač Lietuvos miestuose, jau kenčia alkį ir šaltį, nes naciškasis okupantas beveik viską atima iš mūsų brolių Lietuvoje.

Iki karo pabaigos, kurios turbūt dar negreit sulauksime, Lietuvos žmonės badaus, o jų rūbai bus virtę skarmalais.

Mūsų meilė savo kraujo broliams ir mūsų gimtąjai žemei verčia mus pasirūpinti Lietuvos žmonių šelpimu.

Neseniai sudarytas Pittsburghe nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms šelpti laikinąsis komitetas šiuo atsišaukia į Pittsburgho lietuvių draugijas, klubus bei pavienius asmenis ir prašo šiam kilniam tikslui paskirti piniginę auką, kurios sudarys kaip ir pradžią nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių šelpimo fondą.

Kad suinteresuoti platesnes lietuvių mases Pittsburghe, laikinasis komitetas, gegužės 16 d. 3:00 val. p. p., Lietuvių Piliečių svetainėje (S. S.) šaukia moterų konferenciją, kurioje kviečiame dalyvauti pavienias moteris ir lietuvių draugijas bei klubus, į tą konferenciją atsiųsti savo atstovus, kurių skaičius neribuojamas ir ta proga paskirti kokią kas gali auką. Konferencijoje numatoma tokia programa:

1. Komiteto veiklos tikslų išaiškinimas;

2. Komiteto organizacija ir lėšos;

3. Rinkimai pastovaus komiteto;

4. Sumanymai.

Nuo karo nukentėjusiems Lietuvos gyventojams šelpti komitetas surinktas lėšas depozituos Amerikos Tarybos speciališkon sąskaiton ir pinigai negalės būti išleisti jokiam kitam tikslui, kaip tik Lietuvos žmonių šelpimui.

Šis komitetas kiek galėdamas taipgi darbuosis dėl Amerikos karo pergalės, nes tik Amerikai karą laimėjus, tebus galimas Lietuvos žmonių gelbėjimas.

Lietuvos pavergėjai, iš kur jie neateitų, neatnešė ir neatneš laimės Lietuvos žmonėms, tik palna laisvė ir Nepriklausomybė tegalės užtikrinti Lietuvos ateitį.

Todėl visi į talką didinimui Amerikos karo pastangų ir Lietuvos žmonių gelbėjimui nuo bado ir skurdo.

NUO KARO NUKENTĖJUSIEMS LIETUVOS ŽMONĖMS ŠELPTI LAIKINASIS K-TAS:

B. Pivarūnienė,
G. Dargienė,
Ona Gutauskienė,
M. Zdankienė,
S. Bakanienė,
O. Brazauskienė,
M. Vaišnienė,
E. K. Širmaitienė,
V. Količienė.

ATMINČIAI MIRUSIO MUSŲ SPORTININKO V. BIEKŠOS

Jis Pirmutinis Amerikoj Buvo Paguldęs K. Požėlą

Man esant Chicagoj, sužinojau, kad buvęs garsus ristikas Vladas Biekša staiga mirė. Man tai yra didelis smūgis, delto kad netekau gero draugo ir sportininko. Nors mes buvom skirtingų pažiūrų ir ypatybių, bet kai po sportininkai sugyvenom artimai ir draugiškai.

Yra gaila, kad jis tokių metų turėjo atsiskirti, nes mano rengiamose ristynėse Chicagoj yra ristikų suvirš 50 metų ir dar gerai pasirodo, o Vladas sulaukęs 50 metų turėjo atsiskirti iš mūsų tarpo.

Vėlionis Vladas Biekša gyveno Worcester, Mass. Požėlai atvažiavus į Ameriką 1923 metais man teko būt jo manageriu ir surengt jam ristynes Bostone, Worcestery ir Lawrence, Mass. Bostono ristynėse su Požėla ritosi Vladas Biekša, kurį aš ašgarsinau kaipo "Drapiežną Dzuką". Prieš ristynes Požėla sužinojo, kad Vladas yra stiprus vyras, tai biskį prisibijojo, ir visai neuždyką, nes Biekša pirmutinis ristikas Amerikoj, kuris užsuko Požėlai koją ir jis turėjo pasiduoti Vladui.

Po tų ristynių V. Biekša apvažiavo visą Ameriką su ristynėms savo vardu ir kaipo Ivan Duboff. Sugrįžęs į rytus apsigyveno Elizabethport, N. J. kur buvo kelis metus ir iš tenai tankiau dalyvavo ristynėse. Apie 10 metų atgal Biekša vėl sugrįžo į Worcesterį, kur ir gyveno iki šiam laikui, bet ristynėse mažai dalyvavo.

Prieš atvažiavimą į Chicagą man teko matyti Vladą Worcestery prieš pat Kalėdas ir tuo laiku jis dar mylėjo rodyti savo stiprumą vienu ar kitu būdu.

Su manim liūdi Vlado visi lietuviai ristikai ir Sandaros administratorius M. Bieša, kuris nors nėra giminė, bet kartu užaugo vienam kaime — Biekšų kaime, Valkininkų vals., Trakų apskrityje.

Kaip "Amerikos Lietuvis" praneša, Vladas Biekša paliko savo seserį Antaniną Valungevičienę, bet M. Biekša, Chicagoj tvirtina, kad Vladas neturėjo seserų, bet gali būti tik puseserė. Lietuvoje turėjo už savę vyresnį brolį Juozą (jeigu yra dar gyvas?).

Mano atmintyje pasiliks, kad Vladas buvo geras atletas ir gyveno taip kaip jis išmanė geriau.

— Jonas Jokubauskas.

Vokiečių Kareivis Priėmė Gerą Tėvo Patarimą

Amerikiečių kareiviai Tunizijoj paėmė nelaisvėn labai jauną vokietuką. Pastarąsis išsipasakojo, jog nelaisvėn pakliuvo tėvo patariamas. Tėvas jam liepęs įstoti į Afrikos Korpusą, o paskiau eiti į frontą ir prie pirmos progos pasiduoti amerikiečiams. Taip jis ir padarė.

Skaitykit ir paremkit lietuvišką laikraštį.

PER MANO KOŠTUVĄ

Laimė yra taip, kaip mergina; į jaunuosius žiuri su šypsena, o nuo senųjų atsisuka.

Sovietų ambasadorius Washingtone Litvinovas išvyko į Maskvą — poilsiui. Bet ar tik tai nebus amžinam poilsiui?

Kaikurie skundžiasi, jog ame rikiečiai išleidžia daugiau pinigų del "chewing gum" negu religiniams tikslams.

Gal būt ir taip, nes kramtoma guma reikalinga kasdien, o religija tik šventadieniais.

Sakoma, jog Kuibiševe privisę daug pelių, kurios naikina atgabentą iš Amerikos maistą. Nieko kito ir nebuvo galima tikėtis, kai nuvežtas ten Justas Paleckis ėmė karti kates...

O aš pasiverščiau
Pilkąja antele,
Plaukčiau jūras aplankyti
Mylimą mergelę...

Amerikiečių publika į vieną savaitę išpirko apie pusę miliono ekzempliorių Wendell Willkie knygos, kurioje aprašyta jo kelionė orlaiviu į Sovietus, Kiniją ir kitas šalis.

Matyt, žmonės nori padrąsinti Willkie, kad jis pasiliktų prie rašymo ir mestų politiką.

Švedijos spauda paduoda tokį išsiplatinusi Vokietijoj kupletą:

Laimė dar, pasauly mūsų,
Niekas amžinai nebūva,
Greit iš Hitlerio ir nazių
Sąšlavyno liks tik kruva...

Bolševikai mums siūlo Tarybų Lietuvą, kurioje maskoliai padarys tarimą ar patalpinti lietuvius Kazakstane, ar palikti juos į šiaurę nuo Altajaus kalnų.

Kerenskis, rusų Socialistų vadas, pareiškė, jog Atlanto Čarteris nepaliečia Baltijos kraštų, kadangi bolševikai pagrobė jas pirma negu tas čarteris buvo paskelbtas.

Jei taip, tai jis nepritaikomas ir čechams, prancūzams, lenkams, belgams, holandams, nes Hitleris irgi užėmė tuos kraštus pirm čarterio pasirašymo.

— Eolus.

Norėjo Žinoti Iš Kur Atvyko Šis Generolas

Federaliai Agentai Turėjo Nemažai Galvosukio

Prieš kiek laiko Military Service Publ. Co. Harrisburg, Pa. išleido knygą: "Karo Pagrindai". Jos autorium buvo pažymėtas Carl von Clausewitz, prūsų armijos generolas. Pasirodžius tai knygai, į firmos ofisą atėjo federaliai agentai gauti informacijų apie tą generolą ir kaip jis čia pateko.

Ofiso darbininkai irgi nežinojo. Po ilgesnio pasikalbėjimo ir tyrinėjimo, paaiškėjo, jog gen. Carl von Clausewitz jau ilsisi žemėje nuo 1831 metų.

Dingo Bažnyčių Archyvai Vilkaviškio Apskr.

Vilkaviškis. — Bolševikai iš Vilkaviškio vyskupijos kūrijos ir bažnyčių surinko visus archyvus ir metrikus ir išvežė kažkur į Vilnių. Vyskupija apie jų likimą neturi jokių žinių. Vilkaviškyje užsilikę dokumentai bei archyvai karo metu sudegė.

Karo metu Vilkaviškio vyskupijoje sudegintos trys bažnyčios: medinė Kapčiamiesčio bažnyčia Seinų apskrityje. Pilviškių bažnyčia bei ūkio trobesiai Vilkaviškio apskrityje ir Valakbūdžio medinė bažnyčia Šakių apskrityje. Be to, nukentėjo Marijampolės vienuolynas ir sudeginta Alytaus klebonijos visi ūkio trobesiai. Visų šių bažnyčių bei pastatų atstatymo darbai jau esą pradėti.

Ir Atspėk Ką Jis Daro

— Na, dabar pažiūrėk gerai į mane ir atspėk ką aš imituoju.

— Aš jokio pamegdžiojimo ne matau.

— Tu klysti. Aš pamegdžioju žmogų, kuris kyla aukštyn.

— Bet juk tamsta visai nejudi.

— Del to nejudu, kad esu elevatoriuje.

Pranašų Netruksta ir Šiandie

Švedijoj atsiranda pranašas, vardu Gustv Carlson. Pirmiau jis buvo paprastu darbininku, bet šio karo metu jis pradėjo spėlioti ateitį ir atkreipė į save žmonių atydą. Kad įgyti daugiau autoriteto, jis apsigyveno kalnuose. Užinteresuoti asmenys dabar rašo jam, arba patys bando pasiekti jį.

Kad palengvinti susisiekimą, švedų kompanija įvedė telefoną į jo izoliuotą bakužę ir pasikalbėjimai eina be paliovos. Jo svarbiausia pranašystė yra, kad karas užsibaigs šiais metais.

Anglai Padvigubino Produkciją

Bėgyje vienų metų anglai padvigubino orlaivių gamyba. Kad sutaupinti laiką ir išvengti sabotažo, ištisi miestukai, kur gyvena karo darbininkai, tapo izoliuoti ir pašaliniai negali ten atvykti.

Surado Užnuodyto Alkoholiaus

Sąjungininkų kareiviai Irake, netoli Persijos, surado kelius tukstančius bankų alkoholinių gėrimu. Jie buvo supilti gražiose bonkose. Tačiau ištyrus pasirodė, jag dauguma jų buvo užnuodinti.

Apgailėstauja

— Žinai, man gaila Karolio.

— Del ko? Jis gerai moka keturias kalbas, bet prie žmonos nedrįsta ištarti žodžio.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —

A. ČIŽAUSKO

248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:

585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public
Apdraudžia namus, rakandus, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Morgičius, Leasus ir tt.
840 W. 33rd Street
Chicago, Illinois
Phone Yards 4789

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

AUTOMOBILISTAI!
KUOMET JUMS REIKALINGA:
Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Bušingų ar kitų dalių del Generators
Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus į
MID WEST ARMATURE SERVICE
813 West 35th Street — Phone Yards 6776

Auginkit kur galit "Victory" darželius

★

...ir pagelbėkite šių dienų maisto problemas išrišti, – įsigykite

2 Knygas Dykai

KNYGA 1
"What You Should Know About Food"
KNYGA 3
"Canning — What You Should Know Aout It"
Gaunamos Visuose
Peoples Gas Ofisuose

MODERN COOKERY . . CONSTANT HOT WATER . . SILENT REFRIGERATION . . GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI
Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite
Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Laisvės Varpas

Pavarčius Musų Netolimos Praeities Puslapius

Rašo Dr. A. Zimontas

Šūkis, Kuris Perskambėjo Po Visą Lietuvą

Tokio masto darbai, kaip Amerikos Lietuvių Politinio Seimo Chicagoje, 1919 metais, organizuojamas lengvai ir greitu laiku nepasidaro. Kol iniciatorių idejomis nepersiima, apčiuc piamoje kiekybėje, veikėjai ir pati liaudis, tol mintijamo tikslo nepasieksi. Prisieina daug laiko ir darbo pridėti, su gerom dozomis kantrybės, kad įsitikinti, o paskui jau darbui įsijungti.

Smarkiai ruošiantis prie seimo, o dar skubiau liedinti varpą, kilo klausimas ką užrašyti ant varpo sienos?

Kad iš tos kėblios dilemmos išeiti, L. L. Varpo Ko-tui pagelbon atėjo p. B. K. Balutis, kuris prie esamųjų datų pateikė varpui nemirtinos tiesos paradoksą:

O skambink per amžius
Vaikams Lietuvos,
Kad laisvės nevertas
Kas negina jos.

Šie, paviršutiniai žiurint, švel nižodžiai, tačiaus karčios teisybės pilni žodžiai, žmonijos skausmų amžiais patikrinti, patriotiniu žaibu trenkė susirinkusius atstovus, kai buvo perskaityti!

Nuo šio momento seimo pasisekimas buvo dvigubai užtikrintas.

Laisvę pranašaujanti, ir užtikrinanti, L. L. Varpo žodžiai pasilieka būsiančias kartas žadinti kovai už savo tautos gyvybę!

Kaip jau esu anksčiau minėjęs, priešseiminis koncertas ir L. L. Varpo atidengimas įvyko didžiuliame Auditorium Teatre. Pirmą ir vienatinį kartą lietuviai drįso šią 4,000 sėdynių vietą naudoti dėka Dr. K. Drangelio optimizmui. Jam pasisekė Svetainės Komisijos narius pp. M. Dūdą ir J. Ilgaudą įtikinti, kad visiems trims sutartinai šią vietą rekomenduojant atstovų susirinkimui. Pasiimdami $1,100.00 iškalno pramatytas išlaidas pakelti, jie ėmė ant savo pečių didelę naštą. Ir neapsivylė! Seimo Rengimo Komitetas ir jo Finansų Komisija bendroje sumoje pridavė L. L. Varpo Komitetui $4,365.13. Tai buvo daugiausia įžangos pinigai.

Kadangi L. L. Varpo išleistuvėse, 7-th Reg. Armory, įžangos nebuvo, tai vien aukomis surinkta virš penkių tūkstančių dolerių. Ir ši didžiulė vieta buvo vartojama pirmą kartą, bet ne paskutinį. Čia įvyko dar du masiniai mitingai apie kuriuos teks iš eilės pakalbėti.

Protestas Lenkams Vilnių Užėmus

Sekmadienio 11 valanda ryte, spalio 10 d. 1920 m., Dr. K. Drangelio kabinetan, užėjo rankoje nešinas "Sunday Tribune" dailininkas Ilakis. Jis buvo nusiminęs.

— Na, ar nelaimė?

— Želigowskis Vilniuje. Ką reikėtų daryti?

— Tuojau pamatysime.

Prie telefono sėdo Dr. K. Drangelis ir parinkdamas vardus iš savo kortelių ėmė skambinti.

— Ar žinote kas atsitiko? Ar galite būti susirinkime ant trečios valandos "Lietuvos" laikraščio svetainėje?

Keturiom valandom vėliau paskirtoje vietoje susirinko 35 veikėjai. Daktaras atidarė susirinkimą ir tuojau buvo paskirtas jo pirmininku. Be jokių ceremonijų veikėjai greit nutarė protesto masmitingą rengti ir tuč-tuojau visi pasidalino į tris komisijas: Svetainės, rezoliucijų ir garsinimų. Susitvarkę komisijų nariai pasileido darban. Apie šeštą vakaro valandą jau buvo užsakyta 7-th Regiment Armory mitingui, painformuoti keli klebonai ir pradėtos ruošti reikalingos rezoliucijos; paruošti laikraščiams pranešimai. Tai žaibo greitumu padarytas darbas!

Trim dienom praslinkus, trečiadienyje, spalio 13-toje dienoje, 7-th Reg. Armory buvo pilna įtužusių lenkų vedų "huliganišku" žygiu pasipiktinusių patriotų.

Tokiu tai greitumu dirbo tų laikų sandariečiai.

PASTABOS

KAIP KEIČIASI MINTYS

Maž daug prieš 60 metų "New York Journal" pradėjo agituoti, kad tame mieste būtų uždrausti šokiai. Savo reikalavimus jis parėmė štai kokiais argumentais: du trečdaliai merginų, kurios lanko šokius nueina kreivais keliais; nuo šokių baisiai nukenčia moralybė; senesniais laikais vyrai šokdavo tik su vyrais, o moterys su moterimis.

Praėjo daug laiko nuo tokių straipsnių pasirodymo, o vienok New Yorkas nei trupučiuko nenukentėjo nuo šokių.

Iš Paprastų Nuotikių Šiaurinėj Afrikoj

Seržantas W. F. Lovell, iš Malden, Mass. armijos fotografas Afrikoj, maišėsi tarpe anglų karreivių. Sutikęs jų grupę, jis paklausė kelio. Anglas nurėjo žinoti kokiais tikslais jis klausia. Amerikietis atsakė gana šiurkščiai ir dar pridėjo:

— Jei tamsta būtum seržentu, kaip ir aš, tai būt smagiau aiškinti...

— Pilnai su jum sutinku, nes aš esu tik generolas Montgomery.

Mes galime įsivaizdinti, kaip jautėsi seržantas Lovell po tokio paaiškinimo.

Jie Bus Ponų Tauta

Kažkoks prof. Pfeffer iš užsienio vokiečių instituto prie Berlyno universiteto skaitė Kaune paskaitą, kurioje tarp kita ko pareiškė, kad "naujojoje Europoje" mažosios tautos turėsiančios tiktai "laipsniuotą suverenumą". "Tvarką palaikančios" tautos turėsiančios vadovauti.

IŠ KUR JIE ATSIRADO?

Kaikurie stebisi kokiu būdu lietuvių tarpe atsirado bolševikų, tai yra pusiau rusų ir pusiau lietuvių. O gi štai kokiu būdu. Prieš pereitą karą caro valdžia atsiųsdavo į Lietuvą "poselencių" arba kolonistų, kurie laikui bėgant pramokdavo lietuviškai, bet savo galvojimuose ir apsiėjimuose pasilikdavo tokie patys kaip buvo. Iš tokių dabar nemažai atsirado raudonųjų maskolių ir Amerikoje...

— Pupa.

Pirkite Visi Karo Bonus!

Blind Assembly

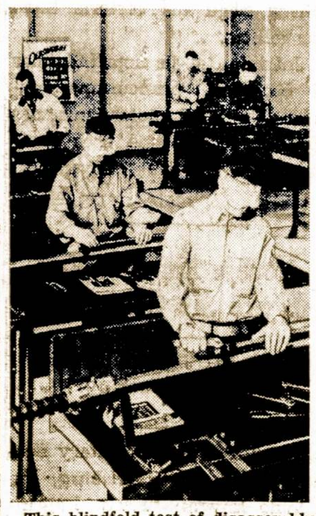

This blindfold test of disassembly and assembly of 20-mm. cannon is a requisite for completion of the course for servicemen at the armament training school of a Detroit plant.

Trys Ukininkai Nukentė jo Sprogus Dinamito Pypkei

Buvome jau rašę, kad bolševikų lėktuvai išmėtė Lietuvos teritorijoje įvairius daiktus (dežutes, pieštukus ir tt.), kurie sprogsta, juos bandant vartoti. Dabar skelbiama, kad Šumsko valsčiuje trys ūkininkai surado laukuose pypkę. Kai vienas ėmė kandiklį sukelioti, pypkė sprogo. Vienas ūkininkas buvo sunkiai sužeistas, o du kiti — sužeisti lengviau.

Netoli Vilniaus vaikai surado dėžutę, kuri sprogo, ją atidarant. Du berniukai — 11 metų amžiaus Stasys Laučkis ir 9 metų Jurgis Jokūbas — buvo sudraskyti.

Už Nepristatymą Karvės

Tauragės apskr. už karvės nepristatymą vokiečių įstaigoms nubaustas Pipiras Juozas, Liudginų kaimo gyventojas. Vokiečių komisaras jam uždėjo 200 markių pabaudą.

Sugrįžęs į Lietuvą Jis Padegė Savo Triobas

Kauno laikraščiai skelbia, kad vokiečių ypatingasis teismas nuteisęs 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo Geisteriškių kaimo, Vilkaviškio apskr. ūkininką Gustavą Stremerį. Jis pagedė savo seną gyvenamąjį namą, tikėdamasis gauti apdraudos pinigus.

Įdomu pastebėti, kad kaltinamąsis sakęsis, norėjęs pasistatydinti naujus namus iš apdraudos sumos ir pašalpos, kurią jam turėjęs išmokėti — vokiečių kolonizacijos štabas. Bolševikų okupacijos metu jis iš Lietuvos išvykęs Vokietijon, o pereitų metų rugpiūčio mėn. vėl buvęs grąžintas Lietuvon.

Lenkų Draugijos Vilniuje

Duotas leidimas įsteigti Vilniuje lenkų pensininkų draugijai. Jos tikslas padėti Vilniuje gyvenatiems lenkų pensininkams, jų našlėms ir našlaičiams.

Santa Cruz salose, Pietiniam Pacifike, vyrai perkasi žmonas paukščių plunksnomis.

BE 100% WITH YOUR 10% BUY WAR BONDS

Mažosios Tautos Apgina Viena Kitos Teises i Laisvę

Šveicarų Žurnalas Apie Baltijos Kraštų Politinius Siekimus

Rusija Turinti Priimti Atlanto Čarterį

Šveicariečių žurnalas "Der Aufbau" per du numerius (XII. 11 ir XII. 18) paskelbė ilgą ir labai įdomų straipsnį, pavadintą "Didžioji Britanija, Sovietų Sąjunga ir Pabaltijo klausimas".

Savo pastaboje žurnalo redakcija rašo: "Jeigu mes šiame straipsnyje iškeliame tą klausimą, tai todėl, jog nūnai Pabaltijo tautos, po pusantrų metų vokiečių okupacijos, stovi akivaizdoje likimo, kuris jas verčia vis primygtiniau šauktis pa saulio sąžinės. Pabaltijo tautos, lygiu būdu kaip ir kitos, neša sunkią naštą, kurią jai uždeda kariuomenės okupacija: tačiau tuo reikalas, atrodo, dar nesibaigia: Vokiečiai jau dabar neleidžia susidaryti iliuzijų, kad Pabaltijos naujojoje jų santvarkoje pa karo atgautų savo savarankiškumą, o juoba — nepriklausomybę. Vis aiškesni pažymiai kalba už tai, kad vokiečių Rytų administracija planuoja Pabaltijo kraštų kolonizuoti, Dancigo-Vakarų Prūsijos pavyzdžiu, vokiečiai ir kitais germaniškais gaivalais.

Pav., sovietų 1940-1941 metais "nacionalizuoti" turtai, užuot juos grąžinus teisėtiems savininkams, konfiskuoti Vokietijos reicho naudai. Vokiečių terminalogija nebepripažįsta Pabaltijo kaipo jiems priklausančių ūkių savininkais, o tiktai kaipo "valdytojais". Jeigu ligšiolinio civilinės administracijos kurso bus konsekventiškai laikomasi, tai lietuvių, latvių ir estų tautos turės būti išstumtos iš savo žemių, kurią jos dirbo tūkstančius metų.

Pabaltiečiams lieka vienintelė viltis, kad Alijantų laimėjimas reikš ir Atlanto Chartos laimėjimą, Chartos, kuri jiems garantuoja visą tai, ką jos išmoko branginti aukščiau visa ko: laisvę, nepriklausomybę ir demokratiją. Užtat didžiausiu jautrumu ir aštriausia kritika sekamos visos tos pastangos "Jungtinių Tautų" tarpe, kurios galėtų pažeisti Chartos vertę ir galiojimą".

Paminėjusi abejojimus dėl Sovietų Rusijos nuoširdumo paboti Atlanto Chartą, redakcija pabrėžia, kad "Pabaltijo tautos, priešingai kitų užimtų sričių gyventojams, šiame kare patyrė ne tik vieną, bet dvi okupacijas, būtent, vokiečių ir rusų: apie nei vieną jų jos neturi pagrindo pasakyti, kad tai būtų mažesnė nelaimė.

Šalyje su laisvės tradicijomis, kaip Šveicarijoje, netenka daug įrodinėti, kad šios trys mažos ir kultūringos tautos nesiduos prievartai rinktis tarp dviejų svetimų viešpatavimų — tarp nacionalsocializmo ir bolševizmo, — o reikalaus ir galės reikalauti paramos trečiam ir, jų akyse, vieninteliam europiniam sprendimui: laisvės, savos valstybės ir demokratijos visoms ir ypač mažoms tautoms."

Straipsnio pradžioje primenama, kad 1941 metų rudenį Sovietų Rusijos ambasadorius Londone Aliantų konferencijoje iškilmingai pareiškė, jog sovietai prisiima kaipo privalomus Atlanto Chartos nuostatus. Atrodė, kad Sovietų Rusija išsižada savo ligšiolinių politikos metodų ir pasižada vadovautis europiniais teisės nustatais. Tačiau netrukus paaiškėjo, kad sovietai neatsisako nuo savo pretenzijų į Pabaltijį, kurį jie okupavo, sulaužydami sutartis. Tuo būdu sovietai vėl nusižengia Atlanto Chartos dėsniams.

Atpasakojęs, kokiomis aplinkybėmis Maskva okupavo Pabaltijį, kaip buvo per "rinkimus" suklastota tautų valia, autorius, nenustojo kovojusios už laisvę bei nepriklausomybę nei naujos — vokiečių okupacijos sąlygomis. Jos puikiai nusimano, kas jų laukia vokiškoje "naujojoje santvarkoje". Pabaltijo tautos turi atgauti, kaip ir kitos okupuotos tautos, savo valstybinę nepriklausomybę, — kaip tai garantuoja Atlanto Charta.

Autorius primena, kad sovietai dar 1939 m. vasarą reikalavo iš anglų ir prancūzų jiems užleisti Pabaltijo valstybes. Jie to tikslo pasiekė per susitarimą su vokiečiais, bet britai nesutiko, kaip pareiškė tuometinis užsienio reikalų ministeris lordas Halifaxas, nusidėti savo garbei ir pardavinėti tai, kas jiems nepriklauso.

Toliau autorius pastebi, kad anglų tarpe, deja, ėmė reikštis tam tikros srovės su Sir Stafford Cripps priešakyje, kurios pradėjo pateikauti sovietams jų pasikėsinimuose prieš Pabaltijo laisvę. Tuo tarpu pati Sovietų Rusija dar 1920 m. taikos sutartyse išsižadėjo Pabaltijo, bet po 20 metų vėl jį smurtu okupavo. Jeigu Cripps gina sovietų strateginius reikalavimus, tai Pabaltijo okupacija įrodė, kad Sovietų Rusija tuo būdu susilpnėjo, o ne sustiprėjo.

Pokarinės Europos "pertvarkytojų" šiuo metu nestinga, tačiau prof. Rennerio projektai, paskelbti "Collier's Magazine" parodo, iki kokių niekų nušnekama ir kokie neišmanėliai išplaukia į paviršių.

Baigdamas savo straipsnį, autorius prieina išvadą, kad tikra taika ir teisėtumas įsiviešpataus tiktai tuomet, kai Sovietų Rusija bus priversta paboti Atlanto Charto jeigu Anglija nusidėtų laisvo tautų apsisprendimo Rytų Europos tautos turi ta pačią teisę reikalauti Atlanto Chartos neiškraipyti taikymo gyvenimam, kaip kitos tautos.

Truksta Darbininkų

Vokiečių komisariatas Šiauliuose primena, kad jokia įstaiga ar įmonė neturi teisės priimti ar atleisti valdininkų, tarnautojų ar darbininkų, negavusi komisariato leidimo. Tokia tvarka esanti nustatyta todėl, kad "su kiekviena diena vis labiau jaučiama darbo jėgos stoka."

Skaitykit "Sandarą"

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.
420 WEST 63RD STREET

M. J. KIRAS
Home Builders
Real Estate
NOTARY PUBLIC
INSURANCE OF ALL KINDS

3261 So. Halsted St.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKĮ NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANĖ Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UŽBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Geriausia Medžiaga Namui

STANLEY LITWINAS
General Manager

Atvykite į mūsų jardą ir apžiūrėkit staką ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK—STOGŲ IR NAMŲ MATERIOLĄ — del garažų, porčių, viškų, skleptų ir flatų. PASITARKITE SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslink pertaisymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMA DYKAI!

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted St. Tel. Victory 1272

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

AN INSPIRING WEEKEND

The art exhibit of the paintings of Miss Bernice Balickas held last weekend at Sandara's was the cause of the two nicest gatherings that this hall of SAN DARA has had the pleasure of housing.

Many visitors dropped in on their way to or from some other engagements just so they would not miss seeing the exhibit, and many came to look, chat and stay a while.

There was such an interesting varioty of theme and color that after finishing a tour of the four bedecked walls, one wanted to start all over again and did so.

The artist's favorite medium is water colors, in their various forms of painting, with her latest fancy being for tempera painting, though she is also skilled in the use of oil paints. A lively character herself, she shows a preference for vivid colors, as in the scene from a Mexican marketplace. Yet, she can also cleverly subdue those gay tones a a whispering fusion of pastel shades, as in the spring bouquet.

Having been in Mexico and in California a few years ago, the artist has a few authentic scenes therefrom. Other topics include character studies, ballerinas, nature scenes and a particularly fascinating presentation of a pair of white monkeys amids green faliage.

Although no arrangements had been made and it had not been the intention of the artist to sell any of the paintings at this exhibit, a number of visitors made inquiries and were delighted in procuring their selections. One painting, however, was definitely not for sale, that is, the Lithuanian knight described last week.

Sunday evening the artist was surprised by a group of admirers who presented her with a bouquet of flowers and urged her to paint more and more. We urge her to exhibit more and more of her paintings. — **Ye Echo.**

GIRLS ARE ALL A — SMILE

These days the girls passing 33rd and Halsted Streets are all a — smile for they never know when they might "bumb" into Prof. Pocius. As you may have heard, he is the chairman of the committee to pick out Miss Lithuania for the Victory Day to be held on June 6, spon sored by the foreign groups of Chicago in their drive to sell more bonds.

THE BELLS ARE RINGING...

...For Leo Warsh who came back from a gorvernment assignment in the Panama Canal Zone to be married in Chicago to a young lady from New York before being sent away with the army from Fort Sheridan. Mr. Warsh is Mrs. Narvid's brother and Mrs. Wenckus' uncle.

—:—

...For Miss Celia Maros who received her diamond last Saturday from Corporal Art Goetz who came all the way from Washington to place in on her third finger.

Seniau Išplaudavo Ten Gintarą, Dabar–Minas

Palanga. — Palangoje bangos krantan išplovė nutrukusią juros miną. Du broliai — palangiškiai Butkevičiai ir Šilgalis, niekam nieko nesakę, panorėjo miną išardyti. Mina sprogo ir nelaiminguosius taip sudraskė, kad sunku buvo pajuryje suras ti jų kūnų dalis. Du jų buvo aukštesniųjų klasių gimnazistai, o vienas jau atitarnavęs kariuomenėje.

Pakorė už Naikinimą Okupantų Turto

Vokiečių laikraščiai skalbia, kad Lietuvoje buvę viešai pakarti du Lietuvos piliečiai, apkaltinti banditizmu. Kornikovas Kostas pakartas Žygaičiuose, o Jackys-Jackevičius Juozas — Eržvilke.

Sumažina Laikraščius

Vokietijos reicho ministeris okupuotiems "Rytų Kraštams" įsakę, kad lietuvių laikraščiai sumažintų bent vienu trečdaliu savo puslapių skaičių. Taip esą pasielgta neva dėl "popierio stokos". Tuo tarpu vokiečių laikraščiai, kurių Lietuvos gyventojai neskaito, savo formato nėra sumažinę. Be to, vokiečių laikraščiai Lietuvoje, palyginus su lietuvių laikraščiais, turi labai menką tiražą.

Nubaudė 487 Žmones už Slaptą Prekybą Kaune

Vokiečių laikraščiai vis dar daug vietos pašvenčia kovai prieš "nelegalę prekybą" produktais Lietuvoje. Pereitų metų lapkričio mėnesį už kainų kėlimą esą pasodinta į Kauno kalėjimą 487 žmonės, už naminės degtinės varymą — 40, už slaptą gyvulių skerdimą — 14 žmonių. Kauno prekyveitėje tą mėnesį buvę suimti 55 žmonės. Be to, 41 žmogus suimtas kaipo "bedarbis"; jie buvę pasiųsti į darbo stovyklą.

Laikraštis su pasitenkinimu pabrėžia, kad dabar Lietuvoje esą įrengta "pakankamas skaičius darbo stovyklų", tad visiems "spekuliantams" užteksią vietos. Ypatingai sunkiais atsitikimais vokiečių teismas bausiąs mirties bausme.

Farmoje

— Po kiek šie agurkai?

— Nikelis už tuziną.

— Perbrangu. Ar neturite pigesnių?

— Šio didžio yra po tris centus.

— Gerai. Aš paimsiu 50 turinų, tik neraškykit dabar; aš paimsiu juos už poros savaičių.

Chicagos Lietuvių Moterys Tveria Pagelbos Legioną

KRAUJO LEGIONAS RIKIUOJASI

Chicagos Lietuvių Kraujo Aukotojų Legionas rikiuojasi, ruošiasi vykti į Am. Raudonojo Kryžiaus Aukavimo Centrą 13 ir 14 dd. gegužės. Kraujo aukotojai registruojasi aukot po paintę kraujo, vedami šūkio "Amerikos Pergalei ir Lietuvos Išlaisvinimui". Kraujo Legionas susiformavo vasario mėnesyje, minint Lietuvos Nepriklausobės 25 metų sukaktį. Buvo manyta kukliai sukviesti 25 asmenis į tą Legioną, padaryti simbolinę kraujo auką, prisimint liūdną Lietuvos padėtį, ir vienkart prisidėt prie Amerikos karo eigos. Tačiau. Chicagos lietuviai pakėlė kraujo aukotojų (Legione) skaičių iki netoli 150 ir nusprendė Legioną palaikyti per visus metus.

Štai į antrą Legiono sąskridį jau susiregistravo vėl gražus skaičius, ir vis dar registruojasi. Prisidėkite ir Jųs, padidinkite Legiono narių skaičių, ir pasiųskite savo kraują kovon, kad jis išgelbėtų gyvastį bent vieno Amerikos kareivio. Jei esate mažiau 59 metų amžiaus, sveikas, galite prisidėti prie Legiono ir žygiuot kartu su kitais lietuviais-vėm į 5 No. Wabash geg. 13 d. nuo 10 val. ryto, arba geg. 14 d. nuo 12 val. dieną. Nėr ko bijotis: ar tai skausmo, ar blogų pasekmių — visas procesas vykdomas gydytojų bei slaugių stropioj priežiūroj.

Užsiregistruokite pas žemiau paduotus asmenis:

O. Biežienė, Republic 7868
J. Daužvardienė, Hem. 7680
M. Kareivienė, Yards 5350
L. Laban, Lafayette 9867
D. Kuraitienė Cedarcrest 6161
E. Kubaitis, Virginia 3586
E. Samienė, Lafayette 5887
K. Sriubienė, Cicero 6222.

Kraujo Legiono Nariai

(Aukos Kraujo per Amerioks Raudonąjį Kryžių geg. 13 ir 14 dd. Amerikos Pergalei ir Lietuvos Išlaivinimui):

Ono Aleliunienė
Ona Biežienė (2 syk)
Lucy Esman
Mary Galkus
Isabel Gedvil
Vincenta Gedvilienė
Rožė Girjotienė
Helen Glozick
Violet Graikauskienė
Frances Gurskienė
Ona Ivanauskienė
Kazimiera Jakubkienė
Agota Janauskienė
Anna Janulienė
Ona Jonaitienė (3 syk)
Elzbieta Jonikienė
Vera Kasiliauskienė
Emilija Kass
K. Kinčienė
Paulina Klikūnienė
Vincenta Klimienė
Helen Krasauskienė
Dom. Kuraitis
Della Kuraitienė (2 syk)
Elzbieta Lemke
E. Millerienė (2 syk)
Della Mankus (2 syk)
Ona Martinonienė
Bertha Patrick (2 syk)
Elzbieta Paulus
Barbora Pepper
Karolina Petkelienė
Julia Pumputis
Mary Radvilas
Josephine Reklevičienė
Eelzbieta Rudauskienė
Adele Rudman
Anna Sadūnas
Martha Samoška
Elzbieta Širvinskienė (2 sk)
Anna Svilow
Josephine Tvankūnas
Ona Vaicekauskienė
Kazimiera Vaitekūnas
Petronėlė Vaitkevičienė
Marijona Vaitkus
Anastasia Valančius
Minnie Zapolski
Monika Zepaltis
Ona Zepaltis
Mary Zolp

Žemiau sužymėti aukoja kraują ankščiau virš-minėtų datų, bet užsiregistravo Legiono Nariais:

Frances Dabulskienė (2 syk)
Tillie Petraitienė
Ona Urbonienė
Barbora Šliogeriutė
Ona Plukas (2 syk, užsiregistravo ir 3 sykiui).

Skaitykit "Sandarą"

TRUPINIAI

Iš Girdėto Pamokslo...

"Kristus mirė, kad išganyti žmoniją nuo pirmapradinės nuodėmės. Atlikęs tą, jis prisikėlė iš numirusių ir įžengė į dangų..."

Jam lengva buvo tą išganymą atlikti, nes tais laikais nebuvo nei japonų, nei vokiečių, nei italų, nei kitų žmonijos teroristų. Kristus turėjo reikalo tik su mažu skaičiu Palestinos gyventojų...

Apskaitliuota, jog apie 82% Amerikos darbininkų atvyksta į darbą automobiliuose.

Geras Patarnavimas

Į mažo miestelio viešbučį atvyko svečias ir prašo paskolinti "alarm clock". Savininkas teisinasi:

— Tokio laikrodžio mes neturime, bet nesibijok tamsta. Bažnyčios varpai pradeda skambinti kas valandą nuo saulės užtekėjimo.

Bausmė už Pardavimą Maisto Žydams

Kauno laikraščiuose paskelbta, kad vokiečių komisaras nubaudęs 20 lietuvių užtai, kad jie pardavinėję maisto produktus žydams. Kai kurie lietuviai nubausti už ryšių palaikymą su getuose uždarytais žydais ir už tarpininkavimą, persiunčiant žydų laiškus.

Švedijoj pradėta statyti šiaudiniai namai. Šiaudai taip suspaudžiami, jog jie atlaiko neprasčiau už medinius.

Jeigu žmogus kasdieną atidėtų $400, tai į 6,000 metų jis beveik turėtų vieną bilioną dolerių.

Worcester, Mass. Margumynai

Smagu Yra Kuomet Visi Namiškiai Sėdi Prie Vieno Stalo

Velykų rytmetis buvo labai puikus. Saulutė skaiščiai švietė, o pro atdarą langą pūtė šiltas vėjelis. Laukiame sūnaus, kuris ir atvyko pažadėtoje valandoje ir Fort Devens praleisti Velykų šventes namuose su tėveliais ir jaunesniuoju broliuku.

Taigi, parvykęs sūnus pauošė stalą gražiomis lelijomis ir didele saldainių dėže. Pietų laike susėdę aplink stalą diskusavom apie bėgančius dalykus. Sūnai ramino tėvus ir prašė perdaug nesirūpinti, nes jie jau suaugę vyrai, pasiryžę viską pergyventi ir kartu pagelbėti tėvams senatvėje. O kaip malonu ir gera praleisti linksmą pavasario šventę — Velykas visai šeimynėlei prie vieno stalo!

Taigi, mes dar buvom laimingi. Bet kai prisimeni tas šeimas, kurių sūnai neaplankė tėvų, tai kitokis jausmas apima širdį. Worcesteryje yra lietuvių šeimų, iš kurių 4 ar penki sūnai tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Jiems Velykos nebuvo taip linksmos.

Tačiau turime visi kaip vienas sukaupti savo jėgas ir užduoti tokį smūgį Hitleriui bei Hirohito, kad iš jų beliktų tik dulkės ir kad nereikėtų su jais antru syk kelti karą...

Šie Tautiečiai Prasišalino Iš Mūsų Tarpo

Pastaruoju laiku Worcestery smarkiai ėmė mirti lietuviai. Velykų savaitėje mirė Jonas Zalanskas, nuo Marcinkonių, prieš depresijos laikus buvęs turtingas. Paliko vienuolika vaikų; 7 mergaites ir 4 sūnus. Mirė ir Vladas Biekša — "drapiežnas dzukas" buvęs ristikas. Jis gimė Biekšų kaime, Valkininkų parapijoj.

Taip pat prasišalino iš mūsų tarpo Juozas Kasperas, nuo Žaslių. Paliko nemažą šeimą. Vienas sūnus yra leitenantu Dėdės Samo armijoj.

Mirė Petras Stanwick-Stankūnas, nuo Marcinkonių. Buvo nevedęs ir paliko $30,000. Giminės dabar pešasi už tą turtą.

Iškilę Kariuomenėje Worcesterio Lietuviai

Šios kolonijos lietuviai turi pareigūnų armijoje. Gay Nenartavičius yra marinų kapitonas; Dr. P. Karpavičius — kopitonas. Petras ir Juozas Matačinskai— leitenantai. J. Kasparas, R. Čižius (Chase), Juozas Maščinskas, Kulčinskas, Seilius, Žeimikis, Edvardas ir Kleofas Barnatavičiai yra leitenantais. Spėjama, jog išviso Worcesterio lietuvių yra apie 1,500 kariuomenėje. — **Paliepų Juozukas.**

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

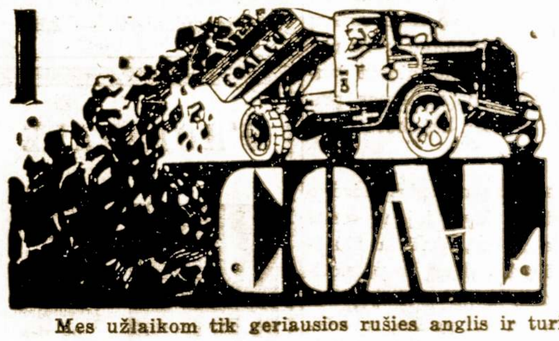

Mes užlaikom tik geriausios rušies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.
Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.

...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 %. Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.
Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Šaunus Chic. Lietuvių Moterių Bankietas Įvyksta Gegužio 16 d.

Bus Paminėta 20 Metų Kliubo Gyvavimo Sukaktuvės

Nuo pat savo įsikūrimo 20 metų atgal, Chicagos Lietuvių Moterų Kliubo narės nenuilstamai darbuojasi labdaringiems tikslams savo tautiečių tarpe. Ši darbšti ir graži moterių grupė kas met vis daugiau pasižymi įvairiose srityse, remdamos Amerikos karo pastangas ir Lietuvos išvadavimą.

Kad tinkamai paminėti savo 20 metų gyvavimo sukaktį, kliubietės nutarė surengti gražų bankietą su programa ir šokiais puošniam Blackstone viešbučio, Crystal kambaryje, sekmadieny, gegužio 16 dieną, 5 val. vakare.

Bilietus gauti ir rezervacijas padaryti galima pas kliubo pirmininkę p-nią Della Kuraitienę, 10059 So. Seeley Ave.; telefonas Cedarcrest 6161.

Visi esate kviečiami atsilankyti ir kartu su mumis lainksmai praleisti vakarą. — **Narė.**

Kliubo Valdyba ir Rengimo Komisija

Chicagos Lietuvių Moterių Kliubo valdybą sudaro šios ypatos: pirm. Della Kuraitienė, vice-pirm. Ona Kirienė, sekretorė J. Lapinskienė, iždininkė J. Kazanauskienė. Bankieto surengime joms gelbsti p-ni Helen Woidat ir p-ni L. Vanagaitienė.

Komunistai Vėl Pašoko Kaip Pilypas iš Kanapių

Reikalauja, Kad Amerika Nutrauktų Ryšius Su Lenkų Valdžia

Komunistų partija Chicagoje paskleidė lapelius, kuriuose reikalaujama tuč tuojau antro fronto ir beto raginama, kad šios šalies valdžia nutrauktų diplomatinius su gen. Sikorskio valdžia, kuri esanti parsidavusi Hitleriui.

Taip pat esąs Hitlerio inspiruotas ir atidėliojimas antrojo fronto. Kad dar stipriau išreikšti grasinimus demokratijoms, tai šiam sekmadienyje kviečiamas didelis bolševikų mitingas, kuriam kalbės patsai partijos lyderis William Z. Foster. Taigi bolševikų taradaika pradeda pliuškėti, kiekvieną kartą, kai tik papučia vėjas iš Maskvos.

— **Proletaras.**

Du Chicagos Dienraščiai kurie Aklai Pataikavo Sovietų Rusijai

Dabar Jau Ėmė Atsižvelgti Į Mažų Tautų Teises

"Chicago Sun" ir "Chicago Daily News" buvo pradėjusios valyti batus Stalinui ir teisinti Baltijos kraštų pagrobimą. Tiems laikraščiams nebuvo svarbu tautų gyvybė ir laisvė; jie pataikavo tam, kuris yra stipresnis.

Bet vėlesniu laiku įvykiai, ypač kuomet sovietai nutraukė diplomatinius ryšius su Lenkija ir tuo būdu įvarė klyną Jungtinių Tautų vieningumui, tai tie laikraščiai trupučiuką aptilo apie sovietų strategines sienas ir dažnai prisimena Atlanto Čarterį. Gal būt laikas atves ir juos į sveiką protą.

— **Southsaidietis.**

V. Uznys-Žemaitis Gavo Paukštinimą

Žinomas mūsų darbuotojas, dabar tarnaująs karo aviacijoj, rašo: "Prieš porą sąvaičių gavau vieną straifą ir laukiu daugiau. Širdingų linkėjimų visiems." Dabartiniu laiku jis yra Floridoje.

Mini Savo Antrą Gimtadienį

Arlene-Mae Glaeser, 2822 S. Emerald Ave. pereitam ketvirtadienyje minėjo savo antrą gimtadienį. Ta proga tėvų namuose buvo suruošta pramogėlė. Arlene yra anukė "Sandaros" skaitytojo p. Vincento Nokoso.

Turėsime Išaustus Puspadžius

Odos stoka buvo priežastimi išradimo naujų puspadžių, padarytų iš kietai suaustos bovelnos, kuri išmirkyta sintetinėje smaloje. Tokie puspadžiai devėsis 50% nuoš. ilgiau, negu iš paprastos odos.

Cukrų iš burokų pradėjo gaminti prancūzai, Napoleono laikais, kuomet anglai buvo atkirtę importą.

PAKVIETIMAS

GERB. TAMSTA:—

Ilgą eilę metų tautinėj dirvoj besidarbuoją, ir dar nenuilsę, kaikurie veikėjai pareiškė noro susirinkti, kad senas pažintis pagaivinti bei vieną, kitą laikinai, ar visai, mūsų tarpe nesirandantį draugą prisiminti ar pagerbti.

Kas gali būt prakilnesnio ar tikslesnio?! Programa ir vaišėmis pasitenkinsi.

Tamsta esi iš tos eilės darbuotojų. Taigi malonėk dalyvauti:

Šeštadienyje, Gegužės-May 8 d., 8 val. vak, šiemet, Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

Kviečia: Dr. K. Drangelis,
Dr. A. Zimontas.

Iškilmės Dariaus Girėno Svet Motinų Pagerbimo Dienoje

PAKVIETIMAS Į KAREIVIŲ MOTINŲ PAGERBIMO IŠKILMES GEGUŽIO 9 DIENĄ

Šį metą Gegužio 9 diena yra skiriama Motinų Diena. Tai diena, kurioje esti ypatingai pagerbiamos bei savotiška padėka išreiškiama už jų užpelnytą pasišventimą šeimai ir savo šaliai. Tai neišpasakytai gražus gestas paskirti nors vieną dieną į metus motinai, kuri aukauja visą savo gyvenimą savo vaikams, savo šeimai.

Praeityje ši diena būdavo labai maloni motinoms, nes jų vaikai sykiu praleisdavo šią taip reikšmingą šventę. Šį metą visai kitaip. Daugel motinų liūdės ir ašaras lies, nes jų mylimieji sūnūs yra išblaškyti po visą pasaulį, atskirti nuo savųjų tūkstančiais mylių. Tie sūnūs pergyvena didžiausius sunkumus, lieja kraują ir galvas guldo už savo motinas ir jų laisvę, narsiai kovodami prieš žiauriuosius užpuolikus. Tačiaus kitokio pasirinkimo nėra, kaip tik kariauti už brangią laisvę, kuri tik krauju išperkama ir išlaikoma. Tad šiuo sumetimu motinos privalėtų džiaugtis, kad išaugino tokius sūnus, kurie pasiryžę net savo jauną gyvybę paaukoti už savo motiną. Čia glūdi tikras motinos pasididžiavimas, kuris jai tikrai priklauso.

Šia garbinga proga lietuviškas Dariaus-Girėno Postas, kuris neseniai suorganizavo Kareivių Motinų Kliubą jau spėjusį išaugti į didžiulę organizaciją, Gegužio 9 dieną, 6 v. vak. Posto svetainėje, 4416 S. Western ave. rengia viešą ir iškilmingą kareivių motinų pagerbimą, kuriame bus įdomus ir šioms iškilmėms pritaikintas programas. Kliubo narėms ir kareiviams įžanga veltui, o visiem kitiem tik maža įžanga. Taipgi nuoširdžiai Postas kviečia ir tas kareivių motinas, kurios dar nepriklauso prie šio didžiulio kliubo. Ten pat visos galėsite prisirašyti. Beje, postas ir šį sykį pavaišins susirinkusius kavute ir užkandžiais.

Taipgi visi lietuviai esate kviečiami atsilankyti į šias iškilmes pagerbimui mūsų kareivių garbingų motinų ir su jomis susipažinti bei sykiu pasisvečiuoti.

Dariaus-Girėno Posto vardu:
— **Komisija.**

Lietuvių Katalikų Bažnyčios Atstovų Suvažiavimas

Šiomis dienomis Chicagoje įvyko L. K. Bažnyčios kunigų suvažiavimas, kuriame buvo aptarta įvairūs reikalai. Į direkciją išrinkti: arciv. C. H. Carfora, kun. S. Brigmonas, iš Pittsburgho, kun. Z. Viparčas, iš Westville, Ill. ir kun. S. Linkus, iš Chicagos.

Pirkite kiek išgalit karo bonus!

Klaidos Pataisymas

Sandaroje, pereitos savaitės laidoje aprašyme D-ro K. Drangelio tautinių darbų, ne iš mano priežasties, įsipraudė klaida. Ten pasakyta, kad Balutis nepritarė tautinės srovės suvažiavimui. Ištikrųjų gi turėjo būti, kad Balutis buvo vienas iš iniciatorių ir didelis pritarėjas to suvažiavimo ir įsteigimo Laisvės Varpo. Jis net eiles parašė, kurios tapo atmuštos varpe. Tai gi noriu tą klaidą atitaisyti.

— **Dr. A. Zimontas.**

Nauji Triobesiai Bridgeporte

Šeštadienyje, gegužio 1 d. lietuviškoje kolonijoje Bridgeporte buvo atidaryta pirmieji užbaigti namai Chicagos karo darbininkams. Tie namai yra prie 32 gatvės ir Lithuanica Ave.

Planeta Neptūnas, kaip ir žemė turi savo mėnulį, kuris sukasi aplink ją.

DAR GALITE IR JŲS PAMATYTI P-LĖS B. BALICKAITĖS PIEŠINIŲ PARODĄ

Paroda Pratęsta Dar Iki Šiam Šeštadieniui

Pereitam šeštadienyje ir sekmadienyje Sandaros svetainėj įvyko jaunos mūsų dailininkės, p-lės B. Balickaitės kūrinių paroda. Išviso buvo išstatyta keliolika paveikslų, kurie atkreipė žiurėtojų domę savo spalvų gyvumu, vaizdingumu ir natura le išreiška. Jos piešiniuose jaučiasi malonus paprastumas, pritraukias ne vien akį, bet ir jausmus.

Vienas jos paveikslas vaizduoja Lietuvos Vytį, jojantį senos gadynės mišku, įkvėpia žiūrėtojui tėvynės ilgesį ir patriotinį jausmą. Kitas piešinys, kuris man gerokai patiko, tai ežero, kalnų ir debesų vaizdai, kurie sužadina laisvos, majestotiškos gamtos ilgesį.

Sekmadienio vakare, gegužio 2 dieną, parodos lankytojai buvo pavaišinti užkandžiais ir muzikale programa, kuri pripuolamai atsirado. Atsilankius prof. A. Pociui ir dainininkei p-lei Albinai Kaspariutei prasidėjo dainos. Vėliau prie dainų prisidėjo ir svečiai. P-lei B. Balickaitei buvo įteiktas gėlių bukietas nuo Chicagos sandariečių. Trumpą kalbą pasakė p-lė Frances Sadauskaitė, o pati dailininkė padėkavojo visiems.

Daugeliui prašant ši paveikslų paroda tapo pratęsta iki šio šeštadienoi ir tuo būdu dar didesnis skaičius dailės mėgėjų galės ją aplankyti. — **Alfa.**

WHOLESALE

LIQUOR ĮSTAIGA
Geriausios Rūšies Degtinė ir Vynai
Išvežiojame po visą Chicagą
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

W. KANTER, Sav.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

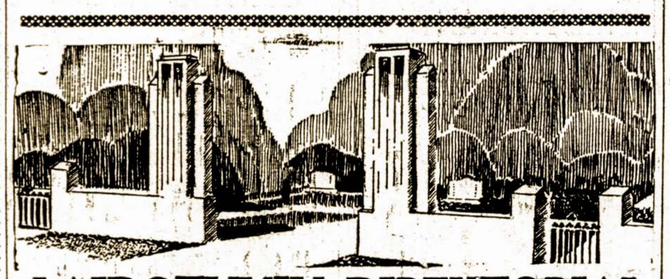

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Aptometristas
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARds 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone YARds 2356
LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illnois

ANTHONY A. OLIS
ADVOKATAS
134 N. La Salle St., Suite 1308
Ketvirtadienio Vakarais
Margučio Ofise
6755 S. Western Ave.
Tel. Grovehill 2242

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Phone Calumet 7858
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

LIETUVIAI DAKTARAI
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6111
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3587
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6606 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6856

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Ave.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7869

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICtory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 vak
Nedėldieniais pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakare
Nedėliomis pagal Sutartį